

Slovo „Hand“ (ruka)

Téma: Ľudské telo, Jazyky v Európe, Porovnanie nemčina – materinský jazyk

 90-120 minút

 od 10 rokov (od 4. ročníka)

Potrebný materiál/Príprava

- 4 farebné ceruzky pre každého žiaka alebo plagát a farby
- tabuľa/flipchart
- kópie pracovných listov

Ciele

Žiaci sa naučia

- ako sa píše slovo ruka v rôznych jazykoch.
- rozpoznať podobnosti a zoskupiť podľa nich slová z rôznych jazykov.
- aké sú rozdiely medzi nemčinou a ich materinským jazykom a v čom sú si naopak podobné (napr. v niektorých jazykoch je viac zložených slov, v iných menej).
- obohatia si slovnú zásobu súvisiacu so slovom »Hand« (ruka).

Forma

Práca v skupinách, práca vo dvojiciach, samostatná práca, hra na hrdinov

Priebeh vyučovacej hodiny

Žiaci dostanú slovo ruka napísané v mnohých jazykoch používaných v Európe. Tieto slová zaradia do skupín podľa podobností ich písomnej formy. Takto spoznajú štyri najvýznamnejšie jazykové vetvy v Európe: germánske jazyky, románske jazyky, slovanské jazyky a ugrofínske jazyky. Následne riešia cvičenia so zloženými slovami a frázami, v ktorých sa nachádza slovo ruka. Nemecké výrazy porovnajú s výrazmi vo svojom materinskom jazyku.

Podrobný popis najdôležitejších aktivít

Aktivity	Poznámky
1. Žiaci zoradia slová do určitých skupín, pričom na odlišenie použijú 4 rôzne farby	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vo forme skupinovej práce učiteľ rozdelí žiakov na skupiny po troch žiakoch
2. Žiaci spíšu pod sebou jazyky, ktoré znejú podobne, a nad každý stĺpec napíšu názov príslušnej jazykovej vetvy: napr. germánske jazyky: nemčina angličtina dánčina nóřčina holandčina	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vo forme skupinovej práce učiteľ žiakom vysvetlí, ako sa volajú jednotlivé jazykové vetvy a napíše ich na tabuľu/flipchart
3. Žiaci utvoria zložené slová so slovom »Hand« a potom ich napíšu pod správny obrázok	<ul style="list-style-type: none"> ▪ žiaci pracujú samostatne učiteľ by mal dohliadnuť, aby žiaci napísali správny člen zloženého podstatného mena a upozorniť žiakov, že pri zložených slovách určuje člen základné slovo
4. Žiaci preložia zložené slová a všimajú si, že v ich materinskom jazyku platia iné pravidlá a vyskytujú sa v ňom iné situácie než v nemčine. Napr. v ich materinskom jazyku nemusí byť toľko zložených slov a často ich možno preložiť len pomocou 2-3 samostatných slov. Ak ide o opačný prípad, žiaci si všimajú podobnosti v jazykoch.	toto cvičenie riešia žiaci ústne, formou diskusie
5. Žiaci priradia k frázam (vľavo) správnu definíciu (vpravo). napr. Hand anlegen = man soll/will helfen, aktiv werden mit vollen Händen geben = jemand ist großzügig eine Hand wäscht die andere = hilfst du mir, so helfe ich dir	<ul style="list-style-type: none"> ▪ žiaci pracujú vo dvojiciach ▪ učiteľ sa prechádza pomedzi žiakov, aby videl, ako pokračujú a aby im pomohol, ak niečomu nerozumejú správne odpovede zapíšu spoločne na tabuľu/flipchart
6. Žiaci preložia frázy do svojho materinského jazyka a všimajú si rozdiely	<ul style="list-style-type: none"> ▪ diskusný krúžok učiteľ zozbiera dojmy žiakov a upozorní na to, že medzi frázami v nemčine a v ich jazyku sú tak rozdiely, ako aj podobnosti. Taktiež upozorní, že treba dávať pozor na správny tvar frázy, pretože iba dohromady dávajú tieto slová konkrétny význam

Tipy na doplnkové učivo (nápadý na doplnkové aktivity, projektové dni, otvorené úlohy)

<p>Kreatívne riešenie cvičenia 1: v zozname je 24 jazykov (v niektorých sa slovo ruka píše rovnako), t.j. 24 žiakov môže urobiť otláčok svojej ruky na plagát – v každom odtlačku bude slovo ruka napísané v inom jazyku.</p>
<p>Kreatívne riešenie cvičení 3 vo forme skupinovej práce alebo práce vo dvojiciach: Žiaci sa môžu zahrať hru na hrdinov – musia zahrať vhodnú situáciu k týmto frázam, aby lepšie pochopili, kedy sa daná fráza používa.</p>

Pracovní list č. 1

Vyhľadaj v zmesi jazykov slová, ktoré znejú podobne alebo majú rovnaký slovný kmeň. Vyfarbi podobné slová tou istou farbou! Koľko farieb potrebuješ? (práca v skupinách)

Hand (nemecky); **ръка/рѹка** (bulharsky, rusky, srbsky); **rōka** (slovinsky); **ranka** (litovsky);

handen (švédsky); **mână** (rumunsky); **hand** (anglicky, holandsky); **käsi** (fínsky, estónsky);

hånd (dánsky, nórsky); **mano** (talianky, španielsky); **ruka** (chorvátsky); **mão** (portugalsky);

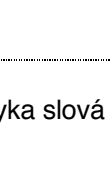

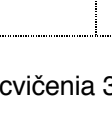

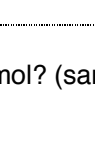
ručné (slovensky); **kéz** (maďarsky); **main** (francúzsky); **roka** (lotyšsky); **reka** (poľsky); **ruční** (česky)

Zapíš do každého stĺpca jazyky, ktoré znejú podobne! Na konci budeš mať zoznamy jazykov, ktoré patria do tej istej jazykovej vetvy. Vieš, ako sa tieto jazykové vetvy nazývajú? (práca v skupinách)

Pracovní list č. 2

Utvor zložené slová so slovom „Hand“. Daj pritom pozor na správny člen! Vytvorené zložené slová napíš každé pod správny obrázok! (samostatná práca)

die Hand +	der Abdruck	.....
	der Ball	.....
	das Buch	.....
	das Gelenk	.....
	das Gepäck	.....
	der Kuss	.....
	die Säge	.....
	der Schuh	.....
	der Stand	.....
	das Tuch	.....

Prelož do svojho materinského jazyka slová z cvičenia 3. Čo si si všimol? (samostatná práca)

Pracovní list č. 3

Prirad' ku každej fráze správne vysvetlenie! (práca vo dvojiciach)

die Hände waschen	sei ehrlich, sei aufrichtig
Hand anlegen	gut zusammenarbeiten
mit vollen Händen geben	mir gelingt nichts
eine Hand wäscht die andere	man soll/will helfen, aktiv werden
jemandem freie Hand lassen	hilfst du mir, so helfe ich dir
zwei linke Hände haben	es gibt sehr viel zu arbeiten
alle Hände voll zu tun haben	jemanden frei entscheiden lassen
etwas liegt auf der Hand	jemand ist großzügig
Hand aufs Herz	etwas ist klar, offensichtlich
Hand in Hand arbeiten	ich bin schmutzig und muss sauber werden
die Hand für jemanden ins Feuer legen	ich vertraue jemandem fest/blind

Ako znejú frázy z predchádzajúceho cvičenia v tvojom materinskom jazyku? Napíš ich! (samostatná práca)